© Het Oogziekenhuis Rotterdam, december 2023

Schiedamse Vest 180
3011 BH Rotterdam
T +31 (0)10 401 77 77
www.oogziekenhuis.nl

Hoornvliestransplantatie

Deze folder geeft u informatie over de verschillende hoornvliestransplantatie-technieken. Het hoornvlies wordt ook wel cornea genoemd.

Keuze voor behandeling

Pas als medicijnen, een bril of (harde) contactlenzen niet meer helpen, kunnen we proberen om uw zicht te verbeteren met een operatie. Als het hoornvlies troebel is of een onregelmatige vorm heeft, kan het hoornvlies worden vervangen door hoornvlies dat helder is. Dit heldere hoornvlies komt van een overleden weefseldonor. Het liefst vervangen we alleen de laag van het hoornvlies die troebel is of de ziekte veroorzaakt. We noemen een hoornvliestransplantatie ook wel corneatransplantatie of keratoplastiek.

Operatietechnieken

Er zijn verschillende manieren om te opereren bij een hoornvliestransplantatie. Welke techniek de oogarts kiest, hangt vooral af van de laag van uw hoornvlies die troebel is. Uw oogarts bespreekt met u welke techniek er het beste gebruikt kan worden.

Vervangen alle lagen van het hoornvlies

Als alle lagen van uw hoornvlies beschadigd zijn, dan moet het hoornvlies helemaal vervangen worden. Alle lagen worden dan vervangen. Er wordt dan een Penetrerende Keratoplastiek (PKP) uitgevoerd.

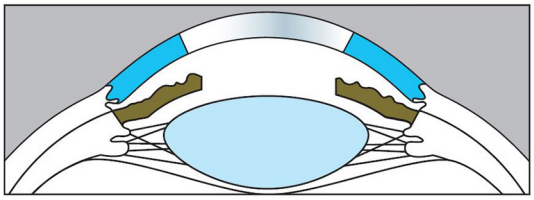

Figuur 1: PKP

Deze operatietechniek kan met een rechte (zie figuur 1) wond of een ‘getrapte’ wond worden uitgevoerd (zie figuren 2 en 3).

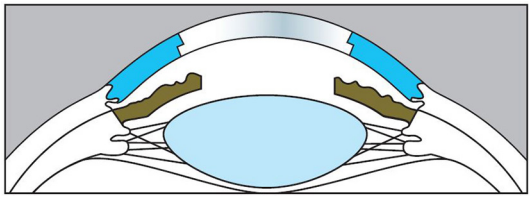

Figuur 2: Posterieure Mushroom PKP

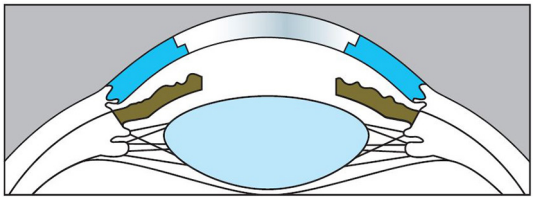

Figuur 3: Anterieure Mushroom PKP

Vervangen deel van het hoornvlies

Als niet alle lagen van het hoornvlies beschadigd zijn, dan kan de oogarts besluiten om alleen de zieke laag te vervangen. Dit noemt men een Lamellaire Hoornvliestransplantatie. Hierbij wordt dus alleen een deel van het hoornvlies vervangen door helder donorweefsel. Dit noemen we een lamel.

Anterieure Lamellaire Keratoplastiek (ALK)
Als een litteken aan de buitenkant van het hoornvlies zit, dan kan een dunne laag van de voorkant van het hoornvlies afgesneden worden. Dit wordt gedaan met een soort geautomatiseerde schaaf. We noemen dit een microkeratoom. De laag die weggesneden is, wordt dan vervangen worden door donorweefsel (zie figuur 4).

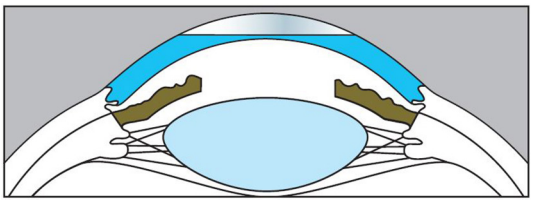

Figuur 4: ALK

Diepe Anterieure Lamellaire keratoplastiek (DALK)
Zit het litteken of de troebeling in het hele hoornvlies, maar werken de cellen aan de binnenkant van het hoornvlies (endotheel) nog? Dan worden de buitenkant van het hoornvlies (epitheel) en een groot deel van de middelste laag van het hoornvlies (stroma) weggehaald en vervangen door donorweefsel.

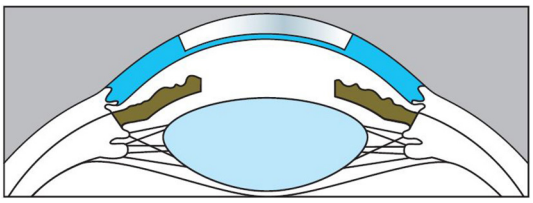

Figuur 5: DALK

Posterieure Lamellaire Keratoplastiek (DSAEK & DMEK)
Als alleen de cellen aan de binnenkant van het hoornvlies (endotheel) beschadigd zijn, dan kan dit worden vervangen door een dunne laag donorweefsel.
Ook bij deze techniek gebruiken we een microkeratoom. Deze dunne laag donorweefsel wordt de eerste uren na de operatie met een luchtbel of gasbel op zijn plaats gehouden (zie figuur 6). Bij de DMEK is het donorweefsel dunner dan bij de DSAEK.

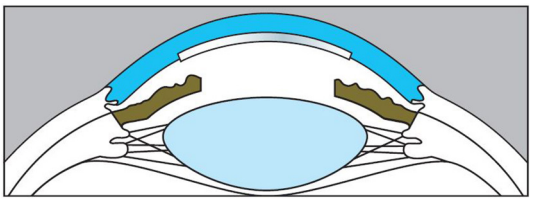

Figuur 6: DSAEK/DMEK

Patiëntenvereniging

Bent u op zoek naar lotgenoten? Of wilt u meer informatie over uw ziekte? Dan kunt u kunt contact opnemen met de Hoornvlies Patiënten Vereniging via www.oogvooru.nl of telefoonnummer 030 200 63 45.

Behandeling in Het Oogziekenhuis Rotterdam

In Het Oogziekenhuis Rotterdam worden artsen, paramedici en verpleegkundigen opgeleid. Dit betekent dat u (gedeeltelijk) behandeld kan worden door bijvoorbeeld iemand die nog in opleiding is tot oogarts. Dit gebeurt altijd onder toezicht en eindverantwoordelijkheid van een oogarts.

Het beleid van Het Oogziekenhuis is om patiënten terug te verwijzen naar de eigen oogarts of een andere oogarts in de eigen regio. Dit doen we natuurlijk alleen als uw oogheelkundige klachten onder controle zijn. Dit geldt ook voor patiënten die op zelf voor een ‘second opinion’ naar Het Oogziekenhuis zijn gekomen.

Meer info

Heeft u na het lezen van de folder nog vragen? Schrijft u deze dan op en stel ze bij een volgende afspraak of neem contact op met de corneaverpleegkundigen via de telefonische helpdesk. Zij zijn maandag tot en met vrijdag bereikbaar tussen 10.00 - 11.00 uur en tussen 14.00 - 14.45 uur op telefoonnummer 010 402 33 08.